



Prinsjesdag 2020

Highlights vitaliteit, activering en loopbaan

Prinsjesdag 2020

In dit document leest u de belangrijkste punten uit de Prinsjesdagstukken (Troonrede, miljoenennota en de begrotingen 2020) die relevant zijn voor de branche voor Vitaliteit, Activering en Loopbaan. De Miljoenennota, de Rijksbegroting, het Belastingplan en alle bijbehorende stukken zijn beschikbaar op de website van Rijksoverheid op: www.rijksoverheid.nl

Troonrede

De Troonrede staat in het teken van de coronacrisis en de gevolgen hiervan voor de Nederlandse samenleving. Volgens de Koning zijn de Nederlandse economie en de overheidsfinanciën veerkrachtig. Toch moeten we ons schrap zetten voor de gevolgen van een zware economische terugslag. Hoe zwaar die economische terugslag zal zijn hangt af van de duur en de mate waarin het coronavirus de wereld in zijn greep blijft houden. De regering maakt de keuze niet te bezuinigen, maar te investeren. *Met extra overheidsuitgaven konden de eerste gevolgen van de coronacrisis voor de bedrijven en de werkgelegenheid worden opgevangen.* Voor de korte termijn is twee keer een pakket steunmaatregelen ingezet waarmee lonen zijn doorbetaald en faillissementen en grootschalige ontslagrondes zoveel mogelijk konden worden voorkomen. Het derde pakket, dat beschikbaar is vanaf 1 oktober, heeft een looptijd van negen maanden. Behoud van zoveel mogelijk banen blijft het doel. Maar na de fase van noodsteun is het nu ook belangrijk dat mensen door scholing en training de overstap kunnen maken naar sectoren waar een tekort aan personeel is, en dat bedrijven zich aan kunnen passen aan de nieuwe realiteit.

Arbeidsmarkt

De impact van het coronavirus op de economie houdt aan en zal ook komend jaar bepalend zijn voor de arbeidsmarkt. Naar verwachting herstelt de economie zich deels, maar de werkloosheid loopt in 2021 verder op naar 5,9%. Het kabinet richt zich het komend jaar dan ook op het behouden van werkgelegenheid. Tegelijk ondersteunt het kabinet mensen en bedrijven bij de omschakeling naar de veranderde economie.

Steun- en herstelpakket

Het kabinet verlengt vanaf 1 oktober diverse lopende steunmaatregelen tot 1 juli 2021.

– NOW

De voorwaarden van de NOW (Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid) worden aangepast, zodat ze meer zijn gericht op de langere termijn.

Voor de periode van 1 oktober tot 1 januari blijft de toegangsdrempel staan op minimaal 20 procent omzetverlies, daarna wordt dit verhoogd naar 30 procent. Bij volledig omzetverlies wordt vanaf 1 oktober 80 procent van de loonkosten vergoed, vanaf 1 januari daalt dit naar 70 procent en vanaf 1 april naar 60 procent. *De 10 procent daling vanaf 1 oktober (de vergoeding is nu nog 90 procent) gaat naar een pot voor scholing en van-werk-naar-werk-trajecten voor werknemers.* De strafkorting in de NOW bij ontslag van twintig of meer werknemers verdwijnt. Voor de verlenging wordt in totaal 5,4 miljard euro uitgetrokken, 2,2 miljard in 2020 en 3,2 miljard in 2021.

– TVL

De TVL (Tegemoetkoming Vaste Lasten) is bestemd voor mkb-bedrijven die meer dan 30 procent van hun omzet hebben verloren door de coronacrisis. Deze bedrijven kunnen compensatie krijgen voor een deel van de vaste lasten, zoals huur, onderhoud, verzekeringen en leasecontracten. Deze tegemoetkoming wordt met negen maanden verlengd en gaat per 1 oktober omhoog van maximaal 50.000 euro per drie maanden naar maximaal 90.000 euro per drie maanden. Vanaf 1 januari worden de voorwaarden voor de TVL aangescherpt door de omzetsdervinggrens te verhogen naar 40 procent. Vanaf 1 april tot en met 30 juni wordt de grens op 45 procent gesteld. De overige voorwaarden voor de TVL blijven ongewijzigd: zo blijft het percentage van de vaste kosten dat de TVL vergoedt 50 procent.

– TOZO

De Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers (TOZO) wordt verlengd tot 1 juli 2021. Voor deze regeling gold al een partnerinkomenstoets. Huishoudens met een inkomen boven het sociaal minimum konden daardoor al geen aanspraak meer maken op een tegemoetkoming in het levensonderhoud. Vanaf 1 oktober wordt daar ook een beperkte vermogenstoets in de vorm van een toets op beschikbare geldmiddelen aan toegevoegd. Deze toets wordt zodanig vormgegeven dat zelfstandigen niet worden gedwongen onderdelen van hun bedrijf of zelfstandig beroep te liquideren. Vanaf 1 januari 2021 start een volgende fase binnen de Tozo, waarbij zelfstandig ondernemers worden ondersteund om zich voor te bereiden op een nieuwe toekomst, hetzij als zelfstandig ondernemer, hetzij als werknemer in loondienst. *Gemeenten zullen samen met zelfstandig ondernemers inventariseren of en welke ondersteuning nodig is. Dit kan bijvoorbeeld gaan om coaching, advies, bij- of omscholing en heroriëntatie.*

Aanvullend sociaal pakket

Om mensen te ondersteunen en hen te helpen zich aan te passen aan de veranderde arbeidsmarkt, trekt het kabinet €1,4 miljard uit voor een aanvullend sociaal pakket.

– Van werk naar werk

Het kabinet wil goede begeleiding bieden aan mensen die hun werk zijn verloren of dreigen te verliezen. Daarom trekt het kabinet geld uit om meer dienstverlening te bieden en regionale mobiliteitsteams op te richten. Daarbij zijn UWV, gemeenten, werkgevers, sociale partners en beroepsonderwijs betrokken. Ook komt er extra financiële steun om ervoor te zorgen dat mensen die via de banenafpraak een baan hebben en mensen die in SW-bedrijven werken hun baan kunnen behouden. In totaal is hiervoor €650 miljoen beschikbaar.

– Scholing

Daarnaast gaat het kabinet mensen helpen om hun kennis en vaardigheden bij te werken of zich om te scholen naar ander werk. Voor sommige mensen is dat nodig om binnen hun bedrijf de veranderingen bij te benen, voor andere mensen is scholing noodzakelijk om aan een andere baan te kunnen beginnen. Om dat te faciliteren, trekt het kabinet €230 miljoen uit. Dat geld wordt ingezet voor onder andere ontwikkeladviezen, cursussen om reken-, taal- en digitale vaardigheden te verbeteren, online scholing, scholingsbudget voor mensen die WW-ontvangen, praktijkleren in het mbo en intersectorale omscholing.

– Jeugdwerkloosheid

In een economische recessie loopt jeugdwerkloosheid vaak sneller op. Ook daar heeft het kabinet aandacht voor. Jongeren die al werk hadden en dat verliezen, zijn goed geholpen met de extra investeringen in dienstverlening van gemeenten en UWV. Maar kwetsbare schoolverlaters hebben extra aandacht nodig. Het kabinet wil hen intensief gaan begeleiden naar vervolgonderwijs of werk. Daar komt €350 miljoen voor vrij.

– Problematische schulden

Het kabinet gaat mensen met problematische schulden extra ondersteunen. Het kabinet trekt hiervoor €150 miljoen uit. Een belangrijk onderdeel daarvan is het opzetten van een Waarborgfonds om problematische schulden van mensen sneller af te kunnen wikkelen.

Vitaliteit, activering en loopbaan

Testcapaciteit

In de begroting benadrukt het kabinet dat het zich blijft inzetten om het coronavirus onder controle te houden. Er komt extra geld voor meer testcapaciteit en voor meer plekken op de intensive care van ziekenhuizen. Voor meer testcapaciteit is tot nu toe 650 miljoen euro uitgetrokken en komt komend jaar 350 miljoen euro beschikbaar.

Schadeafhandeling beroepsziekten

Het kabinet werkt aan een reactie op het rapport van de commissie Heerts over de schadeafhandeling bij beroepsziekten door blootstelling aan gevaarlijke stoffen. De staatssecretaris van SZW zal een verkenner benoemen voor de implementatie van de voorstellen. Concreet adviseert de commissie tot de oprichting van een fonds dat schadevergoeding uitkeert aan mensen die met een specifieke lijst van stoffen hebben

gewerkt als zij arbeidsongeschikt worden. Daarnaast komt er een onafhankelijke arbeidsgeneeskundige organisatie die per geval een deskundig panel samenstelt dat advies uitbrengt over de vraag of het aannemelijk is dat iemand lijdt aan een beroepsziekte. De nieuwe instelling houdt zich ook bezig met preventie, diagnostiek en behandeling.

Risico-inventarisatie en-evaluatie (RI&E)

Het vier jaar durende project van het ministerie van SZW met als doelstelling de naleving van de wettelijke verplichting van de risico-inventarisatie en – evaluatie (RI&E) te stimuleren zal verder worden uitgerold.

Alcohol-, Drugs-en Medicijntesten

Het ministerie van SZW werkt aan wetgeving om het voor bedrijven mogelijk te maken alcohol-, drugs-en medicijntesten te laten uitvoeren als sluitstuk van een op bedrijfsniveau te voeren alcohol-, drugs-en medicijnenbeleid. Het testen op het gebruik van ADM wordt daardoor niet beperkt tot de BRZO-bedrijven.

Loondoorbetaling bij ziekte

In december 2018 zijn afspraken gemaakt met de minister van SZW om de loondoorbetalingsplicht bij ziekte voor met name kleine ondernemers duidelijker, makkelijker en goedkoper te maken. Deze afspraken zijn inmiddels voor een groot deel uitgewerkt en of vastgelegd in wetgeving, hetzij met enige vertraging, mede door de Coronacrisis. Vanaf 2022 ontvangen ondernemers een compensatie voor de kosten van het tweede ziektejaar. Ook wordt het advies van de bedrijfsarts over de belastbaarheid van de werknemer in 2021 leidend bij de zogenaamde RIV-toets (toets op het re-integratieverslag) door UWV. Hierdoor kunnen werkgevers geen loonsanctie meer krijgen op medische gronden. Ter ondersteuning hiervan is subsidie beschikbaar – ook voor marktpartijen- voor kwaliteitsverbetering van het poortwachtersproces. Het gaat erom de re-integratie te verbeteren onder meer door betere samenwerking en kennisdeling van professionals. Daarnaast worden experimenten en een onderzoeksprogramma gestart om de re-integratie in het tweede spoor te verbeteren. Op de website www.loondoorbetalingbijziekte.nl vinden ondernemers informatie over de nieuwe afspraken die gemaakt zijn en manieren waarop ze zich kunnen voorbereiden op langdurige ziekte van werknemers. Daarnaast wordt de MKB-verzuimontzorgverzekering onder de aandacht gebracht.

Arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zelfstandigen

Eind dit jaar of begin volgend jaar zal er een uitgewerkt voorstel door de minister van SZW naar de Tweede Kamer gestuurd worden. Dat is een uitwerking van het advies van de Stichting van de Arbeid om zelfstandigen zonder personeel verplicht te verzekeren tegen het arbeidsongeschiktheidsrisico. Er komt een 'standaardverzekering' die voor iedereen toegankelijk is, maar zelfstandigen blijven ook de keuze houden voor een eigen, beter passende optie om dit risico af te dekken. Momenteel werken we dit voorstel verder uit en worden verschillende mogelijkheden voor de uitvoerbaarheid bekeken.

Arbovisie 2040

Het ministerie van SZW zal in oktober een adviesaanvraag in de vorm van een hoofdlijnennotitie aan de SER richten over de inrichting en vormgeving van het beleid voor gezond en veilig werken tot 2040. Aan de SER zal naast een advies over de beleidsagenda voor de komende jaren worden gevraagd een leidraad te formuleren waarlangs het beleid voor gezond en veilig werken zich tot 2040 zou moeten ontwikkelen. Belangrijke aspecten daarvan zijn het beleid ten aanzien van kleinere bedrijven, preventie, duurzame arbeidsinzet en toegang tot bedrijfsgezondheidszorg voor alle werkenden. Het kabinet zet in op een Europees beleid voor het vaststellen van grenswaarden voor gevaarlijke stoffen. In het kader van een brede maatschappelijke discussie over burn-out zal thuiswerken worden betrokken.

Belasting op arbeid omlaag

Het kabinet verlaagt ook in 2021 de lasten op arbeid. Dit komt in de eerste plaats door een hogere arbeidskorting. Zo wordt (meer) werken lonend(er) en verbetert het de koopkracht van werkenden. Samen met het verder afbouwen van de zelfstandigenaftrek leidt dit tot het verkleinen van het fiscale verschil tussen zelfstandigen en werknemers. Daarnaast leidt invoering van de BIK (Baangerelateerde Investeringskorting) tot 2 miljard euro lagere ontvangsten uit de loonheffing.

Tijdelijke verruiming werkkostenregeling

Via de vrije ruimte van de WKR kunnen werkgevers vergoedingen en verstrekkingen aan hun werknemers geven zonder dat deze belast worden. Sinds 1 januari 2020 bedraagt de vrije ruimte per werkgever 1,7% van – kort gezegd – de fiscale loonsom tot en met € 400.000 plus 1,2% van het restant van die loonsom. In navolging van een eerder besluit wordt nu bij wet goedgekeurd dat voor het jaar 2020 wordt uitgegaan van een vrije ruimte die voor de eerste € 400.000 van de fiscale loonsom 3% van dat deel van die fiscale loonsom bedraagt.

Verruiming werkkostenregeling, ook voor leerrekening

In de wet op de loonbelasting is een gerichte vrijstelling opgenomen voor vergoedingen en verstrekkingen die worden gebruikt voor kwalificerende scholing. Als een werknemer binnen de voorwaarden voor de gerichte vrijstelling scholing volgt, dan zijn hierover geen loonheffingen verschuldigd. Op grond van de huidige bepaling kan een werkgever voor een ex-werknemer in de regel geen gebruik maken van de gerichte vrijstelling voor scholing. Het kabinet stelt voor om de gerichte vrijstelling voor scholing ook te laten gelden bij vergoedingen en verstrekkingen ten behoeve van scholing die voortvloeien uit vroegere arbeid. Ter dekking van de maatregel wordt voorgesteld het percentage van 1,2% (het percentage dat geldt voor het restant van de fiscale loonsom vanaf € 400.000) per 1 januari 2021 te verlagen naar 1,18%.

Werken in de zorg aantrekkelijker

Om werken in de zorg aantrekkelijker te maken gaat er structureel € 130 miljoen extra naar de zorg. Dat gaat naar verminderen werkdruk en administratieve lasten, meer loopbaanperspectief en verbetering contracten en zeggenschap van professionals. Zorgpersoneel kan rekenen op een tweede 'coronabonus'.

Arbeidsparticipatie en kindvoorzieningen

De combinatie van het Nederlandse stelsel van (kind)voorzieningen en de Nederlandse cultuur heeft tot gevolg dat veel vrouwen al vanaf de start van hun loopbaan in deeltijd werken. Het werken in (kleine) deeltijdbanen door vrouwen leidt er toe dat zij minder verdienen dan mannen en minder ontwikkelkansen op de arbeidsmarkt hebben. Ook maakt het hen kwetsbaarder voor armoede, als zij niet economisch zelfstandig zijn. Het kabinet heeft besloten verschillende scenario's te verkennen voor de toekomstige vormgeving van het stelsel van kindvoorzieningen. Daarnaast kiest het kabinet voor de invoering van negen weken betaald ouderschapsverlof. Daarmee wil het kabinet ouders ontzorgen en tegelijk investeren in de ontwikkeling van kinderen met keuzevrijheid als belangrijk uitgangspunt.

Arbeidsmarktdiscriminatie

Het aanpakken van arbeidsmarktdiscriminatie is onverminderd belangrijk. In de zomer is het wetsvoorstel 'Toezicht gelijke kansen bij werving en selectie' - waarmee de Inspectie SZW toezichthoudende bevoegdheden krijgt op het proces van werving en selectie - ter advisering aangeboden aan de Raad van State. Dit wetsvoorstel zal naar verwachting in het najaar bij de Tweede Kamer worden ingediend. Binnen het programma Verdere Integratie op de Arbeidsmarkt (VIA) wordt verder samen met gemeenten, scholen en werkgevers gewerkt aan aantoonbaar effectieve interventies voor het tegengaan van de achterstand van Nederlanders met een migratieachtergrond.

Inburgering

Het inburgeringsstelsel gaat op de schop. Vanaf 1 juli 2021 kunnen nieuwkomers sneller aan het werk en de Nederlandse taal leren. Gemeenten krijgen daarbij een belangrijke rol.

MBO BBL

In het kader van voorkomen van jeugdwerkloosheid zal de pot van de subsidieregeling praktijkleren, als nodig, in 2021 bijgevuld worden voor MBO- studenten die, na het volgen van een studie met slechte kansen op de arbeidsmarkt, alsnog een BBL-traject in een kansrijker studierichting willen volgen.

Actieplan stage- en leerwerkplaatsen

Ook in 2021 wordt er 15 miljoen euro geïnvesteerd in een offensief voor behoud van stage en leerwerkplaatsen. SBB speelt daar een belangrijke rol in.

Lerarentekort

In 2021 komt er 31,5 miljoen euro extra voor de aanpak van het lerarentekort. Daarna structureel 32 miljoen euro. De lerarenopleidingen voor het technisch beroepsonderwijs gaan samen met de regionale samenwerkingsverbanden werven voor nieuwe (zij-) instromers in de technische lerarenopleidingen. Meer maatwerk wordt het devies en er komt een advies van een Commissie die zich richt op nieuwe bevoegdheidseisen onder de noemer "Ruim baan voor leraren."

Leven Lang Ontwikkelen (LLO)

OCW investeert ook 10,6 miljoen in 2021 in LLO. Dat wordt besteed aan een landelijk digitaal overzicht van scholingsmogelijkheden, flexibilisering van het MBO en ondersteuning van maatregelen in het kader van laaggeletterdheid.

Banenafpraak

Om de duurzaamheid van de banen voor mensen uit de doelgroep banenafpraak te vergroten, zullen er per 2024 twee wijzigingen plaatsvinden in het LKV banenafpraak. Het LKV banenafpraak wordt structureel beschikbaar in plaats van tot maximaal drie jaar na in dienst treden. Daarnaast kunnen werkgevers het LKV banenafpraak vanaf 2024 toepassen voor alle werknemers die ze in dienst hebben. Vanwege prioriteit voor de Coronamaatregelen is de uitvoeringstoets bij het wetsvoorstel Breed Offensief zodanig vertraagd, dat is besloten om het afschaffen van de horizonbepaling van het LKV banenafpraak te regelen via een alternatieve route: per kabinetsbesluit wordt de datum van 1 januari 2021 geschrapt waardoor het LKV banenafpraak na die datum blijft doorlopen. In het wetsvoorstel Vereenvoudiging banenafpraak wordt de grondslag van de horizonbepaling geschrapt. Dit gebeurt naar verwachting in december 2020.

Breed Offensief

Komend najaar wordt het wetsvoorstel Breed Offensief behandeld in de Tweede Kamer, om mensen met een arbeidsbeperking gemakkelijker aan het werk te helpen en iedereen naar vermogen mee te laten doen. Het kabinet acht de voorgestelde inzet als zeer urgent, met het oog op de gevolgen van de Coronacrisis op de werkgelegenheid van mensen met een arbeidsbeperking. Voor 2020 en 2021 is er in totaal € 53 miljoen vrijgemaakt. Daarnaast is er € 40 miljoen structureel beschikbaar gesteld voor de nieuwe vrijlating van arbeidsinkomsten voor mensen die in deeltijd met loonkostensubsidie werken.

Besluit SUWI

Op 1 januari 2021 wordt het Besluit SUWI aangepast zodat werkgevers en werkzoekenden elkaar makkelijker kunnen vinden en meer mensen (duurzaam) aan het werk geholpen kunnen worden. Gemeenten en UWV bieden in iedere regio één gezamenlijk aanspreekpunt voor werkgevers met één basispakket aan dienstverlening. Ook continueert het kabinet de publiek-private uitvoering van de doe-agenda's binnen Perspectief op Werk. De middelen vanuit het Europees Sociaal Fonds geven een boost aan de sectorale en regionale samenwerking.

Pensioenakkoord

Het Pensioenakkoord zorgt voor een bestendig stelsel dat transparanter en persoonlijker is en beter aansluit bij de ontwikkelingen in de maatschappij en op de arbeidsmarkt. Minister Koolmees werkt momenteel de afspraken rondom het pensioenakkoord uit tot concrete voorstellen voor wet- en regelgeving, zodat Nederland uiterlijk in 2026 over kan gaan op een modern en persoonlijker pensioenstelsel.

RVU-vrijstelling, duurzame inzetbaarheid en eerder uittreden

Als onderdeel van het pensioenakkoord zijn tevens maatregelen getroffen die het mogelijk maken om tussen werkgevers en werknemers afspraken te maken om (maximaal) drie jaar eerder te stoppen met werken voor werknemers voor wie het lastig is door te werken tot de pensioenleeftijd:

- 2021, voor een periode van vijf jaar, geldt een tijdelijke vrijstelling van de RVU-heffing voor werkgevers tot een bedrag van circa 21.000 euro per jaar.
- Daarnaast is afgesproken dat het kabinet, werkgevers en vakbonden gezamenlijk een stimulans willen geven aan duurzame inzetbaarheid. Voor de regelingen voor eerder stoppen met werk en duurzame inzetbaarheid komt vanaf medio 2021 een 200 miljoen hogere subsidie beschikbaar dan eerder afgesproken. In totaal bedraagt deze subsidie nu circa 1 miljard euro voor de komende vier jaar, waarvan 240 miljoen als cofinanciering voor Duurzame Inzetbaarheid en 720 miljoen voor, het oplossen van (financiële) knelpunten -met name voor kleinere bedrijven-, cofinanciering in het kader van Eerder Uittreden.

Hervormingen arbeidsmarkt

Het kabinet hoopt dit najaar te komen met een reactie op de voorstellen van de Commissie Regulering van werk, die op verzoek van het kabinet voorstellen heeft gedaan voor een toekomstbestendige arbeidsmarkt. De situatie op de arbeidsmarkt als gevolg van het coronavirus onderstreept deze analyse. De commissie adviseert onder andere om werknemers en zelfstandigen fiscaal gelijk te behandelen, de regels rond vast werk (zoals de transitievergoeding) aan te passen, een basisverzekering voor werkenden aan te bieden en te zorgen voor meer toegankelijke scholing.

Nationaal Groeifonds

Het kabinet kijkt verder vooruit om de weerbaarheid en het verdienvermogen van Nederland te versterken. De coronacrisis onderstreept dat de Nederlandse welvaart niet gegarandeerd is en legt een aantal structurele kwetsbaarheden bloot. Het kabinet wil de weerbaarheid van burgers, bedrijven en overheidsfinanciën vergroten om Nederland voor te bereiden op een volgende crisis. De coronacrisis laat zien dat de Nederlandse economie erg gevoelig is voor schokken, bijvoorbeeld door de hoge private schulden en de structuur van de arbeidsmarkt. Om beter bestand te zijn tegen een volgende economische schok is het daarom belangrijk de economie weerbaarder en veerkrachtiger te maken. Het kabinet presenteert bij deze Miljoenennota de begroting van een Nationaal Groeifonds voor substantiële investeringen in het verdienvermogen van Nederland. Vanwege de vergrijzing zal een kleinere groep mensen moeten zorgen voor de Nederlandse welvaart, en dat vraagt om gerichte investeringen en het beter benutten van talent. Het is een bewuste keuze om in deze moeilijke tijd, juist bij economische tegenwind, deze investeringsplannen niet uit te stellen.

Colofon

Dit is een uitgave van OVAL, de brancheorganisatie van arbodiensten, outplacement- en loopbaanbedrijven, re-integratiebedrijven en jobcoachorganisaties. Deze uitgave is met zorg samengesteld. Er kan geen aansprakelijkheid worden aanvaard voor eventuele onjuistheden of onvolkomenheden.

Internet: www.oval.nl
E-mail: info@oval.nl
Twitter: @OVAL_branche
Telefoonnummer: 013 - 594 44 56

Postadres:
Postbus 4076
5004 JB TILBURG

